

Notă informativă
la proiectul hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea
Planurilor de gestionare a riscului de inundații

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Planurilor de gestionare a riscului de inundații a fost elaborat în temeiul prevederilor art. 49 alin. (1) al Legii apelor nr. 272/2011 și în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 887 /2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la gestionarea riscurilor de inundații.

Proiectul a fost elaborat cu suportul proiectului „Consolidarea cadrului instituțional în sectorul de apă și sanitație din Republica Moldova” (Faza 01), finanțat de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare și Agenția Elveția pentru Dezvoltare și Cooperare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Planul de gestionare a riscului de inundații în districtul bazinului hidrografic reprezintă un pas important în prevenirea și diminuarea riscului la inundații și o următoare etapă după elaborarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic. Pentru fiecare district hidrografic au fost aprobate prin Hotărîre de Guvern Planurile de gestionare a districtului bazinului hidrografic, astfel pentru Nistru - Hotărîrea Guvernului nr. 814/2017 iar pentru Dunărea-Prut și Marea Neagră – Hotărîrea Guvernului nr. 955/2018.

Creșterea probabilității de manifestare a hazardului de inundații atât la nivel național, cât și la nivel regional a determinat necesitatea elaborării Planului de gestionare a riscului de inundații. Evaluarea preliminară a riscului de inundații a stat la baza elaborării Planurilor.

În cadrul Planurilor au fost determinate obiectivele de gestionare a riscului de inundații, precum și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite. În special, măsurile identificate sunt măsuri structural și nerstucturale pe termen scurt pentru reducerea riscului de inundații și de protecție a sănătății și a vieții oamenilor, a activităților economice, a ecosistemelor și a patrimoniului cultural. Planurile de gestionare a riscului de inundații reprezintă un instrument important în procesul de luare a deciziilor atât pentru administrația publică locală, cât și administrația publică centrală.

Planurile de gestionare a riscului de inundații prevăd câte un Program de măsuri pe un termen de 6 ani, care, odată implementat, va contribui la reducerea și prevenirea riscului de inundații, creșterea rezilienței populației la situațiile de risc, precum și la creșterea capacității instituționale a autorităților publice centrale de resort precum și ale autorităților publice locale.

Planurile de gestionare a riscului de inundații vor fi revizuit odată la 6 ani, iar în dependență de progresul înregistrat vor fi prioritizate măsurile stabilite în Programul de măsuri.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de hotărîre de Guvern este elaborat în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011, parțial armonizată cu Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Planurile de gestionare a riscului de inundații este structurat în VI Capitole, după cum urmează:

- I) Prezentarea general a districtului bazinului hidrografic: care conține informație concisă despre structura geologică și relief, clima, resursele de apă, soluri, biodiversitate, populație și infrastructură.
- II) Evaluarea preliminară a riscului de inundații: în capitolul dat se relatează despre infrastructura existentă de protecție împotriva inundațiilor (baraje, diguri), sisteme existente de avertizare-alarmare și de răspuns la inundații, inundațiile istorice. Tot aici este relatat despre evaluarea preliminară a riscului de inundații și întocmirea hărților de hazard la inundații și de risc la inundații în baza cărora au fost identificate zonele cu risc potențial semnificativ la inundații.
- III) Descrierea obiectivelor de management al riscului de inundații: pentru asigurarea gestionării eficiente a riscului de inundații au fost stabilite 3 obiective generale și 8 obiective specifice.
- IV) Măsurile propuse și prioritizarea acestora: pentru realizarea obiectivelor au fost propuse un set de măsuri aplicabile atât la nivel național cât și la nivel de district hidrografic. Măsurile propuse au fost prioritizate în dependență de gradul de urgență, magnitudinea riscului, raport cost-beneficiu și integrarea sistemului de gestionare a riscului de inundații.
- V) Coordonarea procesului bilateral în districtul bazinului hidrografic: se menționează despre coordonarea bilaterală în vederea asigurării unei gestionării eficiente a riscului de inundații în limitele districtului hidrografic, după caz, Moldova-Ucraina/Moldova-România, cadrul normativ de reglementare și instituțiile responsabile.
- VI) Mecanisme de monitorizare, raportare și evaluare: autoritatea responsabilă de monitorizare este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prin intermediul Agenției „Apele Moldovei”, care va elabora anual Raportul privind implemetarea Programului de măsuri pentru anul precedent și îl va prezenta Guvernului și Comitetului districtului bazinului hidrografic, conform procedurii stabilite.

Implementarea Planurilor de gestionare a riscului de inundații urmărește, prin realizarea Programului de măsuri, următoarele beneficii:

- Diminuarea riscului de inundații prin reconstrucția a 70 km de dig de protecție și întreținerea a 500 km de dig în zonele identificate cu risc înalt de inundații;
- Elaborarea studiilor de fezabilitate pentru protecția localităților de inundații (ex. mun. Bălți);
- Fortificarea barajului Vatra și curățarea albiei minore a râului Bîc.
- Crearea zonelor umede care va permite valorificarea economică a zonei respective.
- Delimitarea și împădurirea a 1500 ha de fișii riverane;
- Împădurirea a 15 mii ha de suprafețe;
- Elaborarea în detaliu a hărților de hazard și de risc la inundații;
- Continuarea inventarierii barajelor existente și crearea Registrului construcțiilor hidrotehnice;
- Dezvoltarea/extinderea Rețelei Naționale de Monitoring Hidrologic;

- Modernizarea și extinderea sistemului de avertizare în caz de inundații până la nivel local.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea Planurilor de gestionare a riscului de inundații se va realiza parțial din cadrul bugetului de stat, inclusiv din sursele de buget ale instituțiilor de stat responsabile de implementarea măsurilor stabilite în Programul de măsuri (2020-2025), circa 60% din totalul de resurse financiare necesare. Circa 22 % din resursele financiare necesare vor fi acoperite din sursele externe prin intermediul programelor de țară existente. Sumele neacoperite (203 200 mii lei sau circa 18%) sunt parțial discutate cu donatorii externi și instituțiile financiare internaționale, astfel este important ca aceste acțiuni să se regăsească în Programul de măsuri stabilite pentru anii 2020-2025.

Pentru acoperirea în totalitate a cheltuielilor necesare realizării Programului de măsuri, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului / Agenția „Apele Moldovei” va lansa apeluri pentru propuneri de proiecte concrete în corespundere cu măsurile propuse.

Suma estimată pentru finanțarea acțiunilor Programului de măsuri pentru anii 2020-2025 este de:

- pentru gestionarea riscului de inundații în limita districtului bazinului hidrografic Nistru - 723 336 mii lei, inclusiv 408 060 mii lei din bugetul de stat, 206 676 mii lei din surse externe, 108 600 mii lei surse neacoperite.
- pentru gestionarea riscului de inundații în limita districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră – 442 827 mii lei, inclusiv 292 225 mii lei din bugetul de stat, 56 002 mii lei din surse externe, 94 600 mii lei surse neacoperite.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Programul de măsuri al Planului de gestionare a riscului de inundații pentru fiecare district hidrografic conform Obiectivului specific 2.2 „Actualizarea actelor normative în domeniul inundațiilor la nivel național și transfrontalier” prevede :

- elaborarea cadrului normativ funcțional în sistemul de asigurări pentru inundații;
- modificarea Hotărârii Guvernului nr. 853/1999 privind tarifele pentru traficul rutier internațional la NH Costești-Stânca;
- modificarea Regulamentului de operare a NH Costești-Stânca;
- actualizarea procedurilor și mecanismelor de urgență în caz de producere a inundațiilor pentru acordarea asistenței populației afectate.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul Planului de gestionare a riscului de inundații în districtul bazinului hidrografic Nistru a fost examinat și aprobat de Comitetul districtului bazinului hidrografic Nistru, în cadrul ședinței din 25 aprilie 2019. De asemenea, în perioada martie-aprilie 2019 au fost organizate consultări publice cu reprezentanții administrațiilor publice locale și instituțiile responsabile din teritoriu pentru implementarea Planului în or. Ștefan Vodă (27.03.2019) și mun. Chișinău (11.04.2019).

Proiectul Planului de gestionare a riscului de inundații în districtul bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră a fost examinat și aprobat de Comitetul districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră, în cadrul ședinței din 14 decembrie 2018.

Propunerile și recomandările reprezentanților din teritoriu au fost incluse în Programul de măsuri a Planului.

În temeiul Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web a ministerului pentru consultarea opiniei publice cu părțile interesate după examinarea în cadrul ședinței secretarilor generali de stat.

8. Constatările expertizei anticorupție

Conform prevederilor art. 28 alin. (2) lit. a) al Legii integrității nr. 82/2017, prezentul proiect de hotărâre de Guvern este exceptat de la efectuarea expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern nu cade sub incidența art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul hotărârii de Guvern va fi supus expertizei juridice în conformitate cu prevederile art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Ministru

Ion PERJU